

Populärvetenskaplig sammanfattning doktorandstipendium – Anton Gidehag

Titel: Firms' labor cost savings and recruitment of non-western immigrants – The unintended effect of a payroll tax reform

En stor andel utrikes födda har under en längre tid haft svårigheter att integreras på den svenska arbetsmarknaden, och hur arbetsmarknadsintegrationen kan förbättras är en ständigt aktuell fråga bland Sveriges beslutsfattare.

Denna studie undersöker om reducerade arbetskraftskostnader för Sveriges företag kan bidra till att öka sysselsättningen bland landets utrikes födda. År 2007 sänktes arbetsgivaravgifterna med 11 procentenheter för samtliga individer i åldersintervallet 19–25 år. Det övergripande syftet med reformen var att minska den höga ungdomsarbetslösheten, men en - av tidigare studier - ofta förbisedd aspekt av reformen var att den genererade kostnadsbesparingar för de företag som hade unga anställda vid reforminförandet.

Denna studie drar nytta av dessa besparingar för att undersöka om de användes för att anställa invandrare från ickevästerländska länder. Vidare studeras de separata effekterna av kostnadsbesparingar på utrikes föddas sysselsättning inom detaljhandeln, besöksnäringen (hotell- och restaurangbranschen), tillverkningssektorn och de kunskapsintensiva tjänstenäringarna (KIBS).

Tre huvudsakliga slutsatser dras från den empiriska analysen. Den första slutsatsen är att det finns ett relativt starkt och positivt samband mellan företagens besparingar och den efterföljande sysselsättningen av första generationens ickevästerländska invandare. Den genomsnittliga effekten är mer än sex gånger större bland företagen med de största besparingarna än bland företagen med de minsta besparingarna. Vidare visar resultaten att en stor del av den positiva sysselsättningseffekten drivs av en ökad anställning av äldre invandrare som inte direkt omfattades av den sänkta arbetsgivaravgiften. Slutligen återfinns positiva effekter inom både detaljhandeln, tillverkningssektorn och de kunskapsintensiva tjänstenäringarna; dvs. branscher som karakteriseras i regel av stora skillnader i både utbildnings- och kunskapskrav. En möjlig förklaring till detta är att kostnadsbesparingarna förbättrade matchningen på arbetsmarknaden mellan arbetsgivare och utrikes födda arbetstagare.

Resultaten från denna studie är även av stor ekonomisk signifikans. Bland de företag som ingår i den empiriska analysen skapades totalt cirka 1 100 arbetstillfällen för första generationens invandrare från ickevästerländska länder. En tidigare studie av Daunfeldt m.fl. (2019) fann att reformen skapade 18 100 arbetstillfällen totalt ¹. Vid reformens införande var cirka fem procent av Sveriges befolkning ursprungligen från ickevästerländska länder. Fem procent av 18 100 jobb motsvarar 905 jobb. Således tyder resultaten på att sysselsättningseffekten bland ickevästerländska invandrare var mer än proportionerlig i relation till gruppens befolkningensmängd. Daunfeldt m.fl. (2019) fann även att en stor andel av de totalt 18 100 arbetstillfällena uppstod för unga arbetstagare. Detta resultat i kombination med att en stor del av arbetstillfällena i denna studie uppstod för äldre invandrare kan tyda på

¹ Daunfeldt, S-O, Gidehag, A, & Rudholm, N. (2019). How do firms respond to reduced labor costs? Evidence from the 2007 Swedish payroll tax reform, *Institute of Retail Economics, HFI Working Paper*, no. 3.

att unga svenskfödda individer och äldre ickevästerländska invandare betraktas som komplement, snarare än substitut, när företag väljer att anställa. De sänkta arbetsgivaravgifterna för unga hade således den oväntade konsekvensen att även förbättra sysselsättningsmöjligheterna för individer som inte tillhörde reformens målgrupp.